

Oikeustapauskokoelma

Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio (ensimmäinen jaosto) 6.9.2023 – Shulgin v. neuvosto

(asia T-364/22)¹

Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka – Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta toteutetut rajoittavat toimenpiteet – Varojen jäädyttäminen – Kantajan nimen sisällyttäminen kyseessä olevien henkilöiden, yhteisöjen ja elimien luetteloon ja pysyttäminen siinä – Perusteluvelvollisuus – Arviointivirhe – Käsite ”johtava liike-elämän edustaja” – Oikeasuhteisuus

1. *Toimielinten säädökset, päätökset ja muut toimet – Perustelut – Perusteluvelvollisuus – Ulottuvuus – Ukrainan tilanteen johdosta toteutetut rajoittavat toimenpiteet – Varojen jäädyttäminen – Päätös, joka on tehty asianomaisen tuntemassa asiayhteydessä, jonka perusteella asianomainen voi ymmärtää hänen osaltaan toteutetun toimenpiteen ulottuvuuden – Suppeiden perustelujen hyväksyttävyyys*

(SEUT 296 artikla; neuvoston päätös 2014/145/YUTP, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksillä (YUTP) 2022/582, (YUTP) 2022/1530 ja (YUTP) 2023/572; neuvoston asetukset N:o 269/2014, 2022/581, 2022/1529 ja 2023/571)

(ks. 34, 35, 45 ja 46 kohta)

2. *Euroopan unioni – Toimielinten toimien laillisuuden tuomioistuinvalvonta – Ukrainan tilanteen johdosta toteutetut rajoittavat toimenpiteet – Valvonnan laajuus – Näyttö toimenpiteen perusteltavuudesta – Unionin toimivaltaisen viranomaisen velvollisuus osoittaa kyseessä olevien henkilöiden tai yhteisöjen osalta vahvistettujen perusteiden perusteltavuus siinä tapauksessa, että ne riitautetaan*

(Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artikla; neuvoston päätös 2014/145/YUTP, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksillä (YUTP) 2022/582, (YUTP) 2022/1530 ja (YUTP) 2023/572; neuvoston asetukset N:o 269/2014, 2022/581, 2022/1529 ja 2023/571)

(ks. 51–53 kohta)

3. *Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka – Ukrainan tilanteen johdosta toteutetut rajoittavat toimenpiteet – Sellaisten henkilöiden, jotka ovat vastuussa sellaisista toimista tai politiikoista, jotka heikentävät tai uhkaavat Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä, tai jotka tukevat aktiivisesti tai panevat täytäntöön niitä, ja*

¹ EUVL C 303, 8.8.2022.

heihin yhteydessä olevien luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten varojen jäädyttäminen – Käsite – Osallistuminen presidentti Putinin järjestämään suurten yritysten edustajien kokoukseen – Tuki – Ei ole – Arviointivirhe

(neuvoston päätös 2014/145/YUTP, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksillä (YUTP) 2022/582, (YUTP) 2022/1530 ja (YUTP) 2023/572; neuvoston asetukset N:o 269/2014, 2022/581, 2022/1529 ja 2023/571)

(ks. 58, 63, 64, 68, 105 ja 106 kohta)

4. *Euroopan unioni – Toimielinten toimien laillisuuden tuomioistuinvalvonta – Ukrainan tilanteen johdosta tiettyihin henkilöihin, yhteisöihin ja elimiin kohdistettavat rajoittavat toimenpiteet – Sellaisten henkilöiden, jotka ovat vastuussa sellaisista toimista tai politiikoista, jotka heikentävät tai uhkaavat Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä, tai jotka tukevat aktiivisesti tai panevat täytäntöön niitä, ja heihin yhteydessä olevien luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten varojen jäädyttäminen – Valvonnan laajuus – Päätöksen lainmukaisuuden arviointi niiden tietojen perusteella, jotka olivat käytettävissä päätöksen antamishetkellä*

(SEUT 275 artiklan toinen kohta; neuvoston päätös 2014/145/YUTP, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä (YUTP) 2022/582; neuvoston asetukset N:o 269/2014 ja 2022/581)

(ks. 66 kohta)

5. *Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka – Ukrainan tilanteen johdosta toteutetut rajoittavat toimenpiteet – Johtavien liike-elämän edustajien, jotka toimivat sellaisilla talouden aloilla, jotka muodostavat merkittävän tulonlähteen Venäjän federaation hallitukselle, ja heihin yhteydessä olevien henkilöiden varojen jäädyttäminen – Käsite – Luetteloihin merkitseminen täsmällisten, konkreettisten ja yhtäpitävien seikkojen kokonaisuuden perusteella*

(Neuvoston päätös 2014/145/YUTP, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä (YUTP) 2022/582; neuvoston asetukset N:o 269/2014 ja 2022/581)

(ks. 71, 77–80, 90–97 ja 101 kohta)

6. *Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka – Ukrainan tilanteen johdosta toteutetut rajoittavat toimenpiteet – Rajoittavien toimenpiteiden toteuttamisperusteet – Johtavat liike-elämän edustajat, jotka toimivat sellaisilla talouden aloilla, jotka muodostavat merkittävän tulonlähteen Venäjän federaation hallitukselle ja heihin yhteydessä oleville henkilöille – Käsite ”johtava”*

(Neuvoston päätöksen 2014/145/YUTP, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksillä (YUTP) 2022/582, (YUTP) 2022/1530 ja (YUTP) 2023/572, 2 artiklan 1 kohdan g alakohta; neuvoston asetuksen N:o 269/2014 3 artiklan 1 kohdan g alakohta ja neuvoston asetukset N:o 2022/581, 2022/1529 ja 2023/571)

(ks. 74–76 kohta)

7. *Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka – Ukrainan tilanteen johdosta toteutetut rajoittavat toimenpiteet – Rajoittavien toimenpiteiden toteuttamisperusteet – Johtavat liike-elämän edustajat, jotka toimivat sellaisilla talouden aloilla, jotka muodostavat merkittävän tulonlähteen Venäjän federaation hallitukselle ja heihin yhteydessä oleville henkilöille – Käsite ”merkittävä tulonlähde” – Arvonlisäveron kaltaiset välilliset verot kuuluvat käsitteen alaan*

(Neuvoston päätöksen 2014/145/YUTP, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksillä (YUTP) 2022/582, (YUTP) 2022/1530 ja (YUTP) 2023/ 572, 2 artiklan 1 kohdan g alakohta; neuvoston asetuksen N:o 269/ 2014 3 artiklan 1 kohdan g alakohta ja neuvoston asetukset N:o 2022/581, 2022/1529 ja 2023/571)

(ks. 94 ja 95 kohta)

8. *Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka – Ukrainan tilanteen johdosta toteutetut rajoittavat toimenpiteet – Rajoittavien toimenpiteiden toteuttamisperusteet – Johtavat liike-elämän edustajat, jotka toimivat sellaisilla talouden aloilla, jotka muodostavat merkittävän tulonlähteen Venäjän federaation hallitukselle ja heihin yhteydessä oleville henkilöille – Käsite ”talouden ala, joka muodostaa merkittävän tulonlähteen” – Talouden ala, jonka verotuotto on merkityksetön Venäjän federaation budjetin kokonaisverotuloihin nähden – Vaikutuksettomuus*

(Neuvoston päätöksen 2014/145/YUTP, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksillä (YUTP) 2022/582, (YUTP) 2022/1530 ja (YUTP) 2023/ 572, 2 artiklan 1 kohdan g alakohta; neuvoston asetuksen N:o 269/ 2014 3 artiklan 1 kohdan g alakohta ja neuvoston asetukset N:o 2022/581, 2022/1529 ja 2023/571)

(ks. 99 kohta)

9. *Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka – Ukrainan tilanteen johdosta toteutetut rajoittavat toimenpiteet – Johtavien liike-elämän edustajien, jotka toimivat sellaisilla talouden aloilla, jotka muodostavat merkittävän tulonlähteen Venäjän federaation hallitukselle, ja heihin yhteydessä olevien henkilöiden varojen jäädyttäminen – Neuvoston velvollisuus suorittaa ajantasaistettu arviointi rajoittavien toimenpiteiden uudelleentarkastelun yhteydessä – Vastanäyttö – Rajoittavien toimenpiteiden kohteena olevan henkilön erityistilanteessa tapahtunut muutos – Arviointivirhe*

(Neuvoston päätös 2014/145/YUTP, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä (YUTP) 2022/582; neuvoston asetukset N:o 269/2014 ja 2022/581)

(ks. 111, 112 ja 114–122 kohta)

10. *Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka – Ukrainan tilanteen johdosta toteutetut rajoittavat toimenpiteet – Eräiden henkilöiden ja yhteisöjen varojen jäädyttäminen Ukrainassa vallitsevan tilanteen johdosta – Omistusoikeuden ja elinkeinovapauden rajoitus – Suhteellisuusperiaatteen loukkaaminen – Ei ole*

(SEU 21 artiklan 2 kohdan b ja c alakohta; Euroopan unionin perusoikeuskirjan 16 ja 17 artikla ja 52 artiklan 1 kohta; neuvoston päätös 2014/145/YUTP, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksillä (YUTP) 2022/429 ja (YUTP) 2022/1530; neuvoston asetukset N:o 269/2014, 2022/427 ja 2022/1529)

(ks. 127, 133–137, 140 ja 143–147 kohta)

11. *Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka – Ukrainan tilanteen johdosta toteutetut rajoittavat toimenpiteet – Johtavien liike-elämän edustajien, jotka toimivat sellaisilla talouden aloilla, jotka muodostavat merkittävän tulonlähteen Venäjän federaation hallitukselle, ja heihin yhteydessä olevien henkilöiden varojen jäädyttäminen – Neuvosto ei ole toteuttanut rajoittavia toimenpiteitä sellaisia liike-elämän edustajia kohtaan, jotka eivät ole Venäjän kansalaisia – Yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaaminen – Ei ole*

(Neuvoston päätös 2014/145/YUTP, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksillä (YUTP) 2022/429 ja (YUTP) 2022/1530; neuvoston asetukset N:o 269/2014, 2022/427 ja 2022/1529)

(ks. 152–154 kohta)

12. *Kumoamiskanne – Kumoamistuomio – Vaikutukset – Unionin tuomioistuimen asettama rajoitus – Ukrainan tilanteen johdosta toteutetut rajoittavat toimenpiteet – Samanlaisia rajoittavia toimenpiteitä sisältävien kahden toimen kumoaminen kahtena eri ajankohtana – Vaara oikeusvarmuuden vakavasta loukkauksesta – Ensimmäisen toimen vaikutusten pitäminen voimassa siihen asti, kunnes toisen toimen kumoaminen tulee voimaan*

(SEUT 263 artikla)

(ks. 158–162 kohta)

13. *Oikeudenkäyntimenettely – Prosessinjohtotoimet – Pyyntö esittää asiakirjoja – Unionin tuomioistuinten harkintavalta*

(Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 64 artikla)

(ks. 163–166 kohta)

Ratkaisu

- 1) Rajoittavista toimenpiteistä Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta annetun päätöksen 2014/145/YUTP muuttamisesta 14.9.2022 annettu neuvoston päätös (YUTP) 2022/1530, Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä annetun asetuksen (EU) N:o 269/2014 täytäntöönpanosta 14.9.2022 annettu neuvoston täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/1529, rajoittavista toimenpiteistä Ukrainan alueellista koskemattomuutta,

suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta annetun päätöksen 2014/145/YUTP muuttamisesta 13.3.2023 tehty neuvoston päätös (YUTP) 2023/572 (EUVL 2023, L 75 I, s. 134) ja Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä annetun asetuksen (EU) N:o 269/2014 täytäntöönpanosta 13.3.2023 annettu neuvoston täytäntöönpanoasetus (EU) 2023/571 kumotaan siltä osin kuin Aleksandr Aleksandrovich Shulginin nimi on pysytetty niiden henkilöiden, yhteisöjen ja elimien luettelossa, joihin kyseisiä rajoittavia toimenpiteitä sovelletaan.

- 2) Päätöksen 2023/572 vaikutukset pysytetään Shulginiin nähden muutoksenhauille asetetun määräajan päättymispäivään saakka tai, mikäli valitus tehdään kyseisen määräajan kuluessa, valituksen mahdolliseen hylkäämiseen saakka.
- 3) Kanne hylätään muilta osin.
- 4) Asianosaiset vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.